

בעזרה"ת עזון תורני שכונ'י אגדתה של תורה

גליון 703

בית הכנסת "עולי בבל" ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל רח' יוסף חיים אור-יהודה ת"ו

פרשת השבוע
פרשת נשא

שבועות

קבלת התורה-נעשה ונשמע

בפתח האהל

זמן מתן תורתנו!
 שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה. בלב רוטט מהתרגשות אנו מקבלים את פניו של חג השבועות – זמן מתן תורתנו, המתנה האהובה והנעימה, אותה קיבלנו באהבה מבורא עולם. אל היום הזה שאף וייחל העולם כולו, לראות את עם ישראל מקבל את התורה, מתחבר עימה וכורת עימה ברית נצחית. אין יום משמעותי לחיינו הרוחניים, כמו חג השבועות. זה היום בו אנו מקבלים את התורה – איש איש כזכיותו. בכל שנה ושנה עומד נותן התורה ומבקש להרעיף עלינו שפע של תורה, חיבור אמיתי עימה, יכולת שקידה והבנה בה, ואנו צריכים רק לפתוח שתי ידיים לרווחה ולהפוך לכלים מתאימים לקבלת ההשפעה התורתית העצומה. במשך השנה, בעיתות שגרה, היצר מכביד את עולו, שולח את ה'טנקים' הכבדים ביותר למערכה נגד החיבור שלנו לתורה. הוא מסוגל לעשות כל דבר כדי להרחיק יהודי מהתורה האהובה עליו, לסדר לו טרדות, להדאיג אותנו, לעייף אותנו, לייאש אותנו. הוא עושה הכל כדי לנתק יהודי מסם החיים. וכולנו יחדיו, שואלים שאלה אחת: איך נוכל לנצח את אותו יצר? איך נוכל למנוף את חג מתן תורה, ולצאת ממנו עם חיבור וקשר אמיתי עם התורה, שינצחו כל תעלול יצרי? איך נוכל לקבוע בנפשנו את האהבה לתורה, עד שמים רבים לא יוכלו לכבותה? התשובה לשאלות הללו מפתיעה. כולנו בני אדם, כולנו נולדנו עם כח עוצמתי פנימי השוכן בתוכנו, וישו כח הרצון. המושג הזה שנקרא 'רצון' – הוא המנוע המניע של כל בני האדם, של כל פעולותיהם. כל מה שאנו עושים במשך היום – הוא תוצאה של הרצון, כל פעולה שלנו היא תולדה של כח הרצון הוא הכח המניע את כל הפעולות והמעשים, וממילא הוא היוצר של כל ההישגים וההצלחות שלנו. כח הרצון של יהודי, בראש ובראשונה – הוא הרצון לזכות בתורה. ככל שנפנה את זירת הרצונות לטובת הרצון הבסיסי שפועם בנו, ככל שננקה את הסביבה מרצונות שהסתפחו לנפשנו ונאפשר לרצון המקורי לעסוק בתורה להתבטא ולהוביל – כך נצליח באמת לזכות בתורה!

הרב יעקב קמינצקי זצ"ל השתתף במסיבת בר מצווה שנערכה לנכדו יחד עם בני כיתתו בתלמוד תורה. במהלך הדברים שנשא, פנה הרב קמינצקי לתלמידים ושאלם: "אינני מבין כיצד זה שהקב"ה שואל את בני ישראל האם מוכנים הם לקבל את התורה, וכולם עונים ואומרים כאחד 'נעשה ונשמע', וכי מנין ידע כל אחד מהם שגם שאר בני ישראל חוץ ממנו מעוניינים בתורה וחפצים לקבלה, הרי הם לא שאלו ולא התייעצו זה עם זה לפני כן? וראוי היה שיאמר כל אחד מהם 'אעשה ואשמע' בלשון יחיד, ולא 'נעשה ונשמע' בלשון רבים!!"

הרב קמינצקי המתין לתשובה מספקת, וכאשר היא לא הגיעה – הוציא סוכריה מכיסו, ושאל את התלמידים: "האם אתם רוצים את הסוכריה?!", וכולם יחד ענו ואמרו: "כן, אנחנו רוצים". הרב חייך, ואמר בחיבה: "מדוע כל אחד מכם אומר 'אנחנו רוצים', ומדבר בשמו ובשם חבריו, וכי שאלתם זה את זה והתייעצתם על כך לפני כן?!... אלא מה", הוסיף במתיקות: "על סוכריה לא צריך לשאול ולהתייעץ, כולם רוצים סוכריה. זה מתוק, זה טוב, וזה טעים, ואין מי שלא רוצה סוכריה, בוודאי לא ילד..."

"בדיוק כך הם הדברים לגבי קבלת התורה. התורה מתוקה כל כך, ועל כן לכל אחד ואחד מבני ישראל לא היה ספק שלא רק הוא אלא כולם ללא יוצא מן הכלל חושקים ומשתוקקים לקבל את התורה..."

לא נשכח אירוק תפילותין!!

זמנך השבת
 הדלקת נרות
 מוצאי שבת
 8:21 7:16
 נא לשמור על קדושת חג'יין
 אין לקרוא בשעת התפילה
 לית: 8:51

חג שמח ושבת שלום
שמשון אליעזר פוקס

אָהַל הַחֵלֶב

נוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות, וכן יש נוהגים לאכול דבש וחלב, לרמוז על מתן תורתנו שנמשלה לדבש וחלב, שנאמר "דבש וחלב תחת לשונך". ויש נותנים טעם למנהג מאכלי חלב בחג השבועות, מפני שבעשרת הדברות נתגלו לאבותינו כל חלקי התורה ומצותיה, וכמו שכתב רב סעדיה גאון, שבעשרת הדברות כלולות כל מצוות התורה, וכשירדו מאצל הר סיני אל בתייהם לא מצאו מה לאכול תיכף, זולת מאכלי חלב, כי לבשר היו צריכים הכנה רבה, לשחוט בסכין בדוק בלי פגם כאשר צוה ה', ולנקר החלב וגיד הנשה, ולמלוח הבשר ולהדיחו, ולבשל הבשר בכלים חדשים, כי הכלים שהיו להם מקודם, שבישלו בהם תוך מעת לעת, נאסרו מפני המאכלים שנתבשלו בהם קודם מתן תורה, שלא היו כשרים לאכילה לאחר מתן תורה. ובלאו הכי לכולי עלמא תורה ניתנה בשבת, ולכן היו זקוקים למאכלי חלב. ואנו עושים זכר לזה.

ובספר 'תורת חיים' כתב הטעם שאוכלים מאכלי חלב ביום מתן תורה, על פי האגדה, שכשבא הקב"ה ליתן את התורה לישראל קיטרגו עליהם המלאכים, כי רצו לקבל את התורה לעצמם, אמר להם הקב"ה בכולהו זמנין מקטרגין עליהון, ואתון בשעתא דאתיתו לגבי אברהם אכילתו בשר וחלב, שנאמר "ויקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה", ואילו תינוק של ישראל אינו אוכל בשר וחלב ביחד, מיד הלכו להם בפחי נפש. ולכן נוהגים לאכול מאכלי חלב ביום מתן תורה, ואחר קינוח והדחה אוכלים בשר, שיראו המלאכים שאנו נוהרים יפה בדיני בשר וחלב וכו'. וכן כתב בספר 'בגדי שש'.

אהל לחידוש

חידושים ופנינים לשולחן השבת

"איש איש כי תשטה אשתו"

דורש ריש לקיש בגמרא (סוטה ג): "אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות". פירוש הדברים, שכאשר אדם חוטא - רוח שטות משתלטת עליו וגורמת לו לחטוא. לפי דבריו של ריש לקיש יש להבין: כיצד שינד להעניש אדם על חטא שעשה, אם בזמן שעשה את החטא הוא היה "לא שפוי זמנית"!!

את התהיה על דברי ריש לקיש הציב הגאון רבי חיים שמואלביץ, והוא מבאר באמצעות משל נפלא: אדם שהתקרב לשפת התהום ועמד שם זמן מה, ולפתע הוסחה דעתו על ידי משהו פתאומי, הוא איבד שיווי משקל וצנח למטה. מי אשם בהתרסקותו של אדם זה? בוודאי שהאשם הוא האדם עצמו, ולא מי שגרם את הסחת הדעת. שכן אם האדם לא היה עומד על שפת התהום - גם אם היה נבהל, הוא לא היה נופל. זה עומק כוונת דברי ריש לקיש: כאשר אדם חוטא ו"נופל" הדבר נגרם באמצעות רוח שטות שנכנסת בו. מה גרם לאותה רוח שטות להיכנס בו? העובדה שהאדם החליט לבחון את גבולות הגזרה ולהתקרב לדברים שחז"ל או התורה ביקשו להרחיק אותו מהם. אם לא עומדים "על הקצה", לא רק שרוח השטות לא תפיל אותך בהפתעה. היא אפילו לא תיכנס בך...

"וְאַתֶּם תִּהְיוּ-לִי מִמְּלַכֶּת פְּהִינִים, וְגוֹי קְדוֹשׁ"

בעת שהעיראקים בנו כור אטומי, והיו בשלבים מתקדמים לקראת פצצת אטום, רצה מנחם בגין לפוצץ את הכור, אבל שמעון פרס התנגד. יצאת מדעתך? "טען פרס, "בשום אופן לא! הרי כל מדינות ערב תתקפנה אותנו, כל העולם יהיה נגדנו. בשום אופן לא!" ככל הנראה, פרס גם נקט באמצעים מעשיים כדי למנוע מבגין לצאת למבצע של השמדת הכור. אולם בשלב מסוים נוצרו תנאים מתאימים ליציאה למבצע, הוא היה צריך להתבצע בדחיפות מרובה. התאריך נקבע לערב חג השבועות שחל באותה שנה בשבת. בגין שלח לשאול את הגרא"מ שך זצ"ל ואת הבבא סאלי זצ"ל, האם לצאת למבצע. הבבא סאלי שאל: "באיזו שעה?" וכאשר השיבו לו: "בשעה שתים עשרה". אמר הבבא סאלי: "חס וחלילה! שלא תעזו לעשות לפני שלוש, תעשה בשעה שלוש, ותצליח." שאל רבי יעקב אייזלשטיין זצ"ל את הבבא סאלי: "מה ההבדל בין שתים עשרה לשלוש? בכל מקרה, זה יהיה למרבה הצער, בשבת, והדבר מותר רק מפני פקוח נפש."

אמר לו הבבא סאלי: "אני אגיד לך, בחורי הישיבות שאמורים ללמוד כל הלילה בליל שבועות, בדרך כלל נחים בערב שבועות. לאחר תפילת מוסף אוכלים סעודת שבת, והולכים לישון. עד שהם חוזרים לגמרא כבר תגיע השעה שלוש. בשעה שתים עשרה עדיין אין מספיק תורה בעולם, כולם ישנים. אם הוא יעשה את זה בין השעה שתים עשרה לשלוש הוא לא יצליח, אין זכות תורה. אם הוא יעשה את זה אחרי שלוש, כשרבים כבר חזרו לגמרא, הוא יצליח!"

להערות והארות, הנצח ות,
לעילוי נשמת וכו' 054-8566615
לקבלת העלון במייל נא לכתוב ל:
8444774@Gmail.com

אהל המעשה

דרשו חז"ל במדרש: גדול השלום שהשם שנכתב בקדושה, אמר הקב"ה, ימחה על המים בשביל להטיל שלום בין איש לאשתו (מד"ר פרק יא) הגאון רבי דוב בעריש וויידנפלד זצ"ל ראה פעם ביו"ט ראשון של פסח אברך צעיר שזה עתה נישא, מסתובב מודאג ומוטרד, וחשב בלבו מה יכול להיות שאברך זה כה מודאג. לפתע הבזיק במוחו, הלא אברך זה בא מבית שמקפידים על אכילת שרויה ובבית חמיו לא מקפידים, ובטח הוא מזועזע מזה. אחרי התפילה ביקש מהאברך שיכנס לביתו לדבר איתו, ותוך כדי שגלגל איתו שיחה על דא ועל הא התנצל ואמר שהוא צריך עכשיו לאכול, נטל את ידיו ואכל כזית מצה, ואחר כך ביקש שיגישו לו מרק ותוך כדי שיחה איתו אכל ולבסוף פורר פירורים של מצה לתוך צלחת המרק, ואחר זמן מה סיים את השיחה איתו. למרות שרבי דוב בעריש לא אכל שרויה, עשה את עצמו כאילו אוכל שרויה, והכל בכדי ששלום בית ישרור בבית. (שר התורה)

מעשה ביהודי תלמיד חכם מופלג שכבר לפני עשרות שנים סיים את הש"ס בבלי וירושלמי וידע אותם על בוריים, והחליט לגשת אל הגר"י קנייבסקי – הסטייפלער זצ"ל כדי להיוועץ בו ולקבל הדרכה במה כדאי עתה לשים את לימודו ועיונו. השיב לו הסטייפלער שיהודי צריך לדעת את כל חלקי התורה, ולכן מלבד החזרה התמידית על הש"ס, צריך לעבור גם על שאר חלקי התורה שבעל פה. הוא הוסיף לעודד אותו בדברים עד שיצא ממנו אותו ת"ח במצב של חיזוק גדול. מספר התלמיד חכם: "לפתע אני שומע שהסטייפלער קורא לי. סבתי אל אחורי בחדרת קודש נכנסתי שנית אל החדר, והקדמתי לומר לסטייפלער את הרהורי ליבי: "מן הסתם הרב רוצה להציע לי את לימודי ה"קבלה". הסטייפלער חיך ואמר: "נכון. אני רוצה לדבר איתך על קבלה, אבל לא על לימודי קבלה אלא על קבלה שהנך צריך לקבל על עצמך בהנהגה בבית, עם רעייתך. כאשר אתה יודע כבר את כל הש"ס ומתקדם בדרך לידיעת חלקים נוספים בתורה, יתכן ובמצב כזה אתה עלול לשכוח את אשתך ולהתעלם מצרכיה ולא לעזור לה במאומה, לכן הנך צריך לקבל על עצמך שלמרות התמסרותך ללמוד תורה, לא תזניח את העזרה בבית!" (איש לרעהו)

אדם תינה את צרותיו לפני אחד ממקורבי הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל. פרק צרור טענות וטרוניות על אשתו. אמר לו המקורב: "בוא איתי לחכם בן ציון הוא מומחה בהשכנת שלום בית". הגיעו לבית רבי בן ציון, היה זה ביום שישי אחר הצהריים, לאחר אמירת השיעור השבועי במשניות סדר זרעים ובהלכות שבת החמורות, שיעור שסחט את כוחותיו. הם נקשו בדלת ולתדהמתם פתח רבי בן ציון כששולי מכנסיו מורמים. דלי מים לצידו ומגב עם סמרטוט רצפה בידו, שוטף את הבית לכבוד שבת. "היכנסו – קידמם רבי בן ציון במאור פנים – "שבו שם בבקשה, מיד אתפנה..." וחזר לשטוף את הרצפה. המקורב חכך בדעתו, האם להיכנס, כשלתע הבחין שחברו איננו רדף אחריו והשיגו במעלה הרחוב. "למה ברחת" שאל. השיב הלה: "כבר אין לי טענות על אשתי..." (יגילו במלכם)

סיפר הגרמ"מ שולזינגר זצ"ל באחת מדרשותיו: יהודי בא אל רבינו הגרא"מ שך זצ"ל והתלונן שאשתו עושה לו צרות... אמר לו הרב שך: איני יכול להכנס לעניין שביניכם, אבל דבר אחד אתה צריך לדעת לפני הכל: יש הבדל עצום בינך לאשתך, אתה הרי לומד תורה והיא לא לומדת תורה! (והלומד מבין שכדאי לוותר)

"אם תיקלע לצרות", הורה עוזי, מנהל חברה גדולה, לאיציק, מחליפו בתפקיד, במסגרת חפיפה בהעברת הניהול ובנתינת עצות טובות מניסיונו לניהול המפעל, "תפתח את המכתב הראשון". המנהל הפורש הושיט למנהל הנכנס שלוש מעטפות סגורות. על כל אחת מהן צוין מספר.

"אם אחרי שיישמת מה שכתוב במכתב הראשון עדיין יש צרות", המשיך המנהל, "פתח את המכתבים הבאים בתור ותפעל לפי ההוראות". זמן מה התנהלה העבודה במפעל על מי מנוחות. ואז התחילו החריקות.

איציק פתח את המכתב הראשון שקיבל מקודמו בתפקיד. "אם יש בעיות", כתב עוזי המנהל לשעבר, "תאשים את הקודם לך בתפקיד (אני). תסביר שהניהול הכושל שלו הוביל את המפעל למקום שבו הוא נמצא כיום, ואתה מנסה להחזיר את המפעל לחוף מבטחים".

דירקטוריון החברה קיבל את טענתו של איציק. עוזי כבר עזב את התפקיד ולא ניתן היה לנקוט נגדו בהליכים משמעתיים. חודשים מספר חלפו. המפעל שוב נקלע לקשיים ואיציק לא ראה מוצא מהסבך. ברגע של ייאוש הוא נזכר: המכתב השני! בידיים רוטטות פתח איציק את לשונית המכתב השני בתקווה שימצא בתוכו עצה טובה.

במכתב הופיעה שורה בודדת: "אם אתה שוב נמצא בקשיים, תאשים את הממשלה במשבר. תזרוק את האחריות עליהם". כיצד להאשים את הממשלה יוציא את המפעל מהמשבר? איציק לא ממש הבין, אבל כדי לא לאבד את משרתו הוא היה חייב לנסות את הפתרון של עוזי.

מסתבר שעוזי ידע על מה הוא מדבר! הדירקטוריון קיבל שוב את הטענה ולא נקט נגד איציק צעדים משמעתיים. ואז הגיע המשבר החריף ביותר. זה שהריץ את איציק אל המדף הגבוה בארון העליון, משם הוא שלף את מכתבו השלישי של עוזי, בתקווה לגלות בו פתרון קסם כלשהו.

המכתב הזה היה הקצר ביותר מבין שלושה מכתבים..."

קצת מאתל

דרכו של הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל היה לעודד ולפייס בני זוג שבאו אליו להתלונן בענין שלום בית. מעשה שבא לפניו אחד מבני הזוג וטען כי השני רגזן ועצבני, אמר לו רבי בן ציון: "התבוננתי וראיתי שכמעט תמיד אחד מבני הזוג אדם רגוע ואילו השני עצבני. אם האשה רגועה, הבעל עצבני, ואם האשה עצבנית, הבעל רגוע. אם שניהם יהיה רגזנים זה לא טוב, כי אז תהיה אש בבית... ואם שניהם יהיו רגועים, זה גם לא טוב... שכן מי יקום בלילה כשהילד יצרח... או אז היה רבי בן ציון פונה למתלונן ואומר: "הרי מה שהצד השני רגזן זה בגללך, שאתה אדם רגוע, ומה כי תלין עליו..." (מתוך מאמר - תשס"ח)

דוגמא של הנהגה עדינה ומתחשבת המבטיחה שלום בית, במעשה שלפנינו: העיד בנו של הגאון רבי ניסים קרליץ זצ"ל שכל הנהגת הבית, בביתו של פוסק הדור עפ"י ההלכה, היתה בחביבות ובנועם, בחכמה ובפשטות, ולא בכח ובהקפדה. והביא דוגמא לכך: בפוסקים יש דיון, האם הנשים תברכנה "שהחינו" בליל יו"ט בהדלקת נרות, או לא ויענו "אמן" בברכת "שהחינו" של הקידוש. רבי ניסים צידד להלכה שלא יברכו בהדלקת הנרות, ובפוסקים כתבו שאין למחות במברכות כי כך נוהגות הרבה. פעם נשאל רבי ניסים כיצד נוהגת הרבנית לעשות, והשיב שהיא אכן מברכת. שאלוהו הרי דעתו ברורה שאין לברך? והשיב: "אם היא היתה שואלת אותי, הייתי מורה לה שלא לברך, אבל מעולם לא עלה על דעתה לשאול, כי נהגה כפי שאמא שלה נהגה"... וזה אומר שרבי ניסים גם הוא לא עלה מעולם על דעתו להעיר לה, אף שלבטח היתה שמחה לעשות כשיטתו. זו היתה דרכו. (הלמות עמלים)

הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל היה תופס מדתו של אהרן הכהן, אוהב שלום ורודף שלום, עושה שלום בין איש לאשתו ובין אדם לחברו. כאשר נוכח רבי יוסף חיים כי הריב הוא על דברים של מה בכך, היה משמיע מספר דברי תוכחה לבעל וכך היה אומר לו: "האם הנך חושב שאתה פטור ממצוה זו של השכנת שלום בין איש לאשתו... וכי רק עלי מוטלת מצוה זו? לך נא אל אשתך ושמע בקולה, כי במילי דעלמא יש לעשות את רצון האשה, ובלבד שישרור שלום ואחווה בבית". עפ"י רוב היה די בזה כדי שיחזור השלום לשרור. (חכמת חיים)

סיפר תלמיד על רבו הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל: "באתי פעם ללוות את ראש הישיבה לכתונת אחד מתלמידי הישיבה. הוא ישב בביתו מוכן לנסיעה. שאלה הרבנית אם אפשר לחכות לה כמה רגעים עד שתהיה מוכנה. השיב לה רבי משה שמואל מיד, בזה הלשון: "כל זמן שאת לא מוכנה, זה לא שאנו מחכים, אלא אם את לא מוכנה, זה אומר שעוד לא הגיע הזמן לצאת..."

"עוד מספר התלמיד: פעם הייתי בביתו לפני תפילת ערבית בישיבה. לפני לכתו אמר לי, בוא וראה איך צריך להתנהג עם האשה". הוא נכנס למטבח ואמר לרבנית: "אני יורד לתפילת ערבית ומיד לאחר התפלה אחזור". לאחר שיצאנו שאלתי אותו: "מה ההנהגה שרצה ללמדני? והשיב לי: "כשיוצאים מהבית לא די במה שאומרים שיוצאים אלא צריך לומר גם מתי חוזרים, ולעמוד בזה."

לבריאות ברכה והצלחה
סמי בן חילוה הי"ו
שמחה בת שרה הי"ו
הם וילדיהם וכל אשר להם.

סעיד אשר בן לאה הי"ו
אורה בת סניורה הי"ו

שיעור בפרשת שבוע
מהרב **שמשון פוקס שליט"א**
כל יום חמישי
מיד לאחר מנחה
בביכני"ס **אור אבנר**
רח' משה דיין קרית הסביונים יהוד
מנחה - בשעה **19:10**

בית הכנסת
"עולי בבל"
ע"ש הרב יוסף חיים זצ"ל

שחרית - **7:30**
מנחה ערבית - **19:15**
שיעורי תורה מידי יום
שעה לפני מנחה

יום א' ב' ה'
רב בית הכנסת
הרב יהונתן אמדי שליט"א
יום ג'
הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ד'
הרב **נאור דרשני שליט"א**
יום ה' -
הרב **רפאל עגיב שליט"א**
בשעה **20:00**
"יש קונה עולמו בשעה אחת"

שימו לב

"עץ חיים היא למחזיקים בה"
לזכות להצלחה ולבריאות איתנה

אסף מזרחי בן רחל ומשפ' הי"ו
שאול סאלם בן גיט ומשפ' הי"ו
דוד אשר בן איבון ומשפ' הי"ו
דוד חיים בן עליזה ומשפ' הי"ו
טוביה שרבי בן נוימה ומשפ' הי"ו
אופיר דלל בן אורה ומשפ' הי"ו

בית הכנסת **"היכל יצחק דוד"**
רח' דוד אלעזר 18

תפילת שחרית 6:30
מנחה וערבית (סמוכות) 19:15
שיעורי תורה מידי יום אחרי ערבית

יום א' - הרב **שמשון פוקס שליט"א**
יום ב' - הרב **הגאון אברהם הכהן שליט"א**
יום ג' - הרב **שלום אטלן שליט"א**
יום ד' - הרב **בן יאבו שליט"א**
יום ה' - הרב **דניאל קמחי שליט"א**

לימוד אברכים עם תלמידים כל יום שני ורביעי בשעה **20:00**
ערבית מאוחרת: יום ב' **20:45** יום ד' **20:45** יום ה' **21:00**